

แนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล:

กรณีศึกษาเทศบาลตำบลโนนสะอาด จังหวัดหนองบัวลำภู*

THE BEST IN THE ADMINISTRATION ACCORDING TO THE PRINCIPLES OF GOOD GOVERNANCE: A CASE STUDY OF NON SA-ARD SUB-DISTRICT MUNICIPALITY, NONG BUA LAMPHU PROVINCE

อานันต์ มีไกรราช

Arnan Meekrairach

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

Udon Thani Rajabhat University, Thailand.

E-mail: 64611152104@udru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลโนนสะอาด 2. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลโนนสะอาด การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูล 30 คน โดยคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง คือ 1. ผู้บริหารและหัวหน้างาน จำนวน 9 คน 2. กลุ่มผู้ปฏิบัติ จำนวน 21 คน การเก็บข้อมูล กลุ่มที่ 1 ผู้บริหาร โดยวิธีการสัมภาษณ์ กลุ่มที่ 2 ผู้ปฏิบัติงาน โดยวิธีการสนทนากลุ่ม

ผลการวิจัย พบว่า แนวทางปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล คือ 1. หลักธรรมาภิบาล 2. หลัก POSDCoRB 3. หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี 4. หลักการบริหาร 4M 5. การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ปัจจัยและหลักแนวความคิดการบริหารที่มีผลต่อความสำเร็จ คือ 1. การบริหารงานที่เป็นไปตามหลักของธรรมาภิบาล 2. มีการบริหารจัดการที่ดี 3. นโยบายของผู้บริหารมีความเข้มแข็ง 4. มีทรัพยากรบุคคลที่ดี 5. การมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ 6. มีการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในการบริหารงาน ปัญหาและอุปสรรคในการบริหาร คือ 1. งบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด 2. กฎระเบียบที่เยอะ ทำให้การทำงานล่าช้า 3. การมีส่วนร่วมของประชาชนยังมีน้อย ปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล คือ 1. ควรส่งเสริมให้มีการใช้สمار์โฟนมาบริการประชาชนมากขึ้น 2. ควรส่งเสริมให้ข้าราชการ พนักงานยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานในทุก

*Received: 2 February 2023; Revised: 23 August 2023; Accepted: 28 August 2023

งานต่อไป 3. ส่งเสริมเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน 4. ส่งเสริมให้บุคลากรในหน่วยงานเข้าร่วมการฝึกอบรม

คำสำคัญ: แนวปฏิบัติที่ดีในการบริหาร, หลักธรรมาภิบาล, เทศบาลตำบลโนนสะอาด, จังหวัดหนองบัวลำภู

Abstract

This research article 1. To study effective management practices according to the principles of good governance. Of Non Sa-at Subdistrict Municipality 2. To study problems and self-control in administration according to the principles of good governance. Of Non Sa-at Subdistrict Municipality This is qualitative research research. 30 supervisors, with specific emphasis on key researchers: 1. 9 administrators and supervisors 2. 21 large group of practitioners Investigation 1: method managers Group 2 observer, group method observer

The results of the research found that following the principles of management according to good governance are: 1. Good governance principles 2. POSDCoRB principles 3. Good governance principles 4. 4M management principles 5. Management new rules Factors and principles of management that affect success are: 1. Management of compliance with good governance rules 2. Having a good organization 3. The effective management approach is strong 4. Having good human resources 5. Search of people in the area 6. There is new technology to help with high-level management and the damage to management is 1. Limited original budget 2. More rules and plans than slow work 3. Reasons There is still little of the public and there is little control in management according to the principles of good governance. 1. The committee encourages the Smartphone Office to provide additional services to the public. 2. Encourages employees to adhere to the principles of good governance in their administration. In further operations 3. Promote and strengthen the efficiency of the people 4. Encourage more and participate in surveys

Keywords: The Best in the Administration, Good Governance, Non Sa-Ard Sub-district Municipality, Nong Bua Lamphu Province

บทนำ

ประเทศไทยเผชิญกับวิกฤติเศรษฐกิจตั้งแต่ปี 2540 เป็นต้นมานั้น มีส่วนผลักดันให้เกิดกระแสความสนใจในการปฏิรูปด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการปฏิรูประบบราชการ การปรับบทบาทภาครัฐ การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น โดยเฉพาะเมื่อทรัพยากรมีจำนวนจำกัด ความสนใจจึงพุ่งเป้าไปที่การใช้จ่ายงบประมาณ และการดูแลทรัพยากรของท้องถิ่น ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในวงกว้าง อันเป็นผลมาจากทรัพยากรมีจำกัดและกระเส็นตัวในระดับสากลและภายในประเทศ ซึ่งการปกครองด้วยหลักการบริหารจัดการที่ดีงามหรือธรรมาภิบาลนั้น เป็นเรื่องของการพัฒนาและการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสันติ โดยส่งเสริมให้เกิดการรวมตัวของประชาชนในการเข้าถึงข้อมูล ตัดสินใจตรวจสอบ ลดการทุจริตคอร์รัปชันลง เพื่อเกิดความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประชาชน ตลอดจนการยึดหลักกฎหมายในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นหัวใจของการบริหาร ในขณะเดียวกัน จำเป็นต้องสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนในบทบาทหน้าที่การมีส่วนร่วม เพื่อให้มีจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมเสียสละเพื่อพัฒนาท้องถิ่น

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติให้มืองค์กรรับผิดชอบ ในการจัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกำหนดหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการให้บริการสาธารณะที่จำเป็นแก่ท้องถิ่น ตลอดจนรายได้ของท้องถิ่นที่เพิ่มขึ้น และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นอิสระมากขึ้น จำเป็นที่จะต้องมีการบริหารงานที่มีความโปร่งใส ตามการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีหรือหลักธรรมาภิบาล (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2544)

เทศบาลตำบลโนนสะอาด จังหวัดหนองบัวลำภู ได้ยกฐานะจากสภาตำบลโนนสะอาด เป็นเทศบาลตำบลโนนสะอาด โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 10 กรกฎาคม 2551 เทศบาลตำบลโนนสะอาด เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประเภทเทศบาลตำบลขนาดกลาง ตั้งอยู่เลขที่ 155 หมู่ที่ 16 บ้านโนนทอง ตำบลโนนสะอาด อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู อยู่ห่างทิศตะวันตกเฉียงใต้ของอำเภอศรีบุญเรือง ห่างจากตัวอำเภอศรีบุญเรืองประมาณ 18 กิโลเมตร มีอาณาเขตพื้นที่อยู่ติดกับท้องถิ่นใกล้เคียงและจังหวัดใกล้เคียง มีพื้นที่ประมาณ 161.065 ตารางกิโลเมตร เนื้อที่ 100,665 ไร่ มีจำนวนหมู่บ้านที่อยู่ในเขตการปกครอง ทั้งหมด 17 หมู่บ้าน ประชากรทั้งสิ้น 12,456 คน แยกเป็นชาย 6,257 คน หญิง 6,162 คน จำนวนครัวเรือน 3,400 ครัวเรือน (สำนักงานเทศบาลตำบลโนนสะอาด, 2565) ซึ่งเป็นหนึ่งที่มีความประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน อีกทั้งมีแผนงานที่มุ่งเน้นการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล และได้รับรางวัลต่าง ๆ ได้รับยกย่องว่าเป็นต้นแบบ ซึ่งเป็นการการันตีว่าเทศบาลตำบลโนน

สะอาดเป็นองค์กรที่มีคุณภาพทั้งด้านการบริหารและการจัดการ โดยรางวัลและการเป็นศูนย์ศึกษาดูงานที่ผ่านมามีดังนี้ ปี พ.ศ. 2564 เป็นต้นแบบนวัตกรรมของจังหวัดหนองบัวลำภู โครงการนี้เป็นการขับเคลื่อนพัฒนารูปแบบการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารราชการในจังหวัดให้มีความทำงานที่มีผลสัมฤทธิ์สูง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 Nong Bua Lam Phu Smart Kids (สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2565) ปี พ.ศ. 2564 เทศบาลตำบลโนนสะอาดเป็นต้นแบบในการพัฒนานวัตกรรมในการบริหารงาน ตามโครงการนวัตกรรมโนนสะอาด Smart Officer แผนที่เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเดินทางมาศึกษาดูงาน ณ เทศบาลตำบลโนนสะอาด ระหว่างวันที่ 15 – 23 ธันวาคม 2564 จำนวน 67 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นายอำเภอ 6 อำเภอ ท้องถิ่นอำเภอ 6 อำเภอ ร่วมเดินทางมาศึกษาดูงาน (สำนักงานเทศบาลตำบลโนนสะอาด, 2565) ปี พ.ศ. 2565 เทศบาลตำบลโนนสะอาดเป็นตัวแทนนำเสนอผลงานนวัตกรรมในการบริหารงานในงานสมาคมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดหนองบัวลำภู ระหว่างวันที่ 10-12 กุมภาพันธ์ 2565 ณ จังหวัดหนองคาย (สมาคมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, 2565) ปี พ.ศ. 2565 ได้รับคัดเลือกจากจังหวัดหนองบัวลำภู เป็นตำบลที่มีโครงการโดดเด่นตามโครงการกำกับติดตามและประเมินผลแผนตำบล “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ในส่วนของงานกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัดหนองบัวลำภู ปี พ.ศ. 2565 ได้อันดับที่ 2 ของประเทศ ประเภทเทศบาลทั่วไป รางวัล อปท. ที่มีการบริหารจัดการที่ดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ระดับเทศบาล ประเภททั่วไป ซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแรกของจังหวัดหนองบัวลำภูที่ผ่านเข้ารอบนี้ (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี, 2565)

ผลการประเมินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านมา การประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (LPA) ประจำปี 2564 ได้ร้อยละ 87.54 การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) พ.ศ. 2564 ได้ร้อยละ 85.47 ระดับผลการประเมิน ระดับ A การประเมินคะแนนการจัดบริการสาธารณะตามเกณฑ์ชี้วัดค่าเป้าหมายขึ้นตามมาตรฐานการบริหารสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2564 ได้ 10 คะแนนเต็ม

จากที่กล่าวมา เทศบาลตำบลโนนสะอาดเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการกิจในการบริการสาธารณะเพื่อสนองตอบความต้องการของประชาชน ตามพระราชบัญญัติเทศบาล แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 14 พ.ศ. 2562 ส่วนที่ 3 หน้าที่เทศบาล บทที่ 1 เทศบาลตำบล ซึ่งในการบริหารงานที่มีการกิจที่หลากหลาย ครอบคลุม จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการบริหารงานที่มีความโปร่งใส ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายต่าง ๆ ความคุ้มค่าต่าง ๆ ในการบริหารงาน ซึ่งตรงกับหลักธรรมาภิบาล อีกทั้งในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละปีงบประมาณ มีการประเมินที่เกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล เช่น การตรวจประเมินประสิทธิภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(Local Performance Assessment : LPA) การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) ที่มีหัวข้อในการตรวจประเมินตามหลักธรรมาภิบาล (สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, 2565) หลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี และเทศบาลตำบลโนนสะอาดได้ผ่านเข้ารอบในการประกวดอปท. ที่มีการบริหารจัดการที่ดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ซึ่งผลจากการประเมินในด้านต่าง ๆ และรางวัลต่าง ๆ แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จในการดำเนินงาน มีการดำเนินงานที่เป็นต้นแบบตรงตามหลักธรรมาภิบาล และมีการบริหารงานที่ดี สามารถเป็นต้นแบบให้หน่วยงานอื่น ๆ นำไปเป็นแบบอย่างในการดำเนินงานได้ดี

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล กรณีศึกษาเทศบาลตำบลโนนสะอาด จังหวัดหนองบัวลำภู เพื่อถอดบทเรียน แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อนำมาเป็นสื่อเผยแพร่เป็นแบบอย่างให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ ที่ได้เดินทางมาเพื่อศึกษาดูงานได้ศึกษา และเป็นการศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารงาน ของเทศบาลตำบลโนนสะอาดให้ปรับปรุงการบริหารงานภายในเทศบาลในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ของเทศบาลตำบลโนนสะอาด จังหวัดหนองบัวลำภู
2. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ของเทศบาลตำบลโนนสะอาด จังหวัดหนองบัวลำภู

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มุ่งศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ของเทศบาลตำบลโนนสะอาด จังหวัดหนองบัวลำภู
2. ขอบเขตด้านพื้นที่ ศึกษาเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู
3. ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย กลุ่มเป้าหมายเชิงคุณภาพ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมจำนวน 30 คน โดยใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง จากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานด้านหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลโนนสะอาด ประกอบด้วย

1. กลุ่มผู้บริหารและหัวหน้างาน จำนวน 9 คน คือ นายกเทศมนตรี 1 คน ประธานสภาเทศบาล 1 คน ปลัดเทศบาล 1 คน รองปลัดเทศบาล 1 คน ผู้อำนวยการกอง 5 คน
2. กลุ่มผู้ปฏิบัติ จำนวน 21 คน คือ พนักงานเทศบาลสามัญ 9 คน ข้าราชการครู 2 คน พนักงานจ้างตามภารกิจ 5 คน พนักงานจ้างทั่วไป 1 คน พนักงานจ้างตามภารกิจ (ผดต.) 2 คน พนักงานจ้างเหมาบริการ 2 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ดำเนินการโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) สัมภาษณ์แบบการสนทนากลุ่ม (Focus group) ซึ่งเป็นแนวทางในการแสวงหาคำตอบตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ผู้ให้ข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดผู้ให้ข้อมูล เพื่อทำการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Structure Interview) ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) เป็นการสนทนากลุ่ม (Focus group) จำนวน 30 คน โดยการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ดังนี้

1. กลุ่มผู้บริหารและหัวหน้างาน เลือกนายกเทศมนตรีตำบลโนนสะอาด 1 คน ประธานสภาเทศบาลตำบลโนนสะอาด 1 คน ปลัดเทศบาลตำบลโนนสะอาด 1 คน รองปลัดเทศบาลตำบลโนนสะอาด จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการกอง 5 คน รวมได้จำนวน 9 คน
2. กลุ่มผู้ปฏิบัติ เลือกพนักงานเทศบาลสามัญ 9 คน ข้าราชการครู 2 คน พนักงานจ้างตามภารกิจ 5 คน พนักงานจ้างทั่วไป 1 คน พนักงานจ้างตามภารกิจ (ผดต.) 2 คน พนักงานจ้างเหมาบริการ 2 คน รวมได้จำนวน 21 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์ที่มีการออกแบบแบบสัมภาษณ์เป็นแบบกึ่งโครงสร้าง ลักษณะเป็นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยผู้ถูกสัมภาษณ์แสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ อันจะทำให้เราได้ซึ่งข้อมูลที่มีความหลากหลายในมิติต่าง ๆ และข้อเท็จจริงในทางปฏิบัติ ทั้งมิติของความคิดและมิติของความกว้างของข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยออกเป็น 4 วิธีดังนี้

1. การศึกษาจากข้อมูลเอกสาร (Document study) เป็นการศึกษาทบทวนตำรา เอกสารและบทความวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ ตำราทางวิชาการ รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ เอกสารทาง

วิชาการ เอกสารจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากภาครัฐ เช่น เอกสารการตรวจประเมิน เอกสารการประกวด บันทึกเอกสารทางราชการ รายงานประจำปี ของเทศบาลตำบลโนนสะอาด สถิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

2. การศึกษาโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยจะป้อนคำถามตามแนวคำถามที่ได้กำหนดไว้ เพื่อเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ (Key informant) ภายใต้บรรยากาศของการมีปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญและผู้วิจัย

3. การศึกษาโดยการจัดสนทนากลุ่ม (Focus group) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยนักวิจัยจะป้อนคำถามให้แก่ที่ประชุมกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ได้เชิญมา เพื่อให้ที่ประชุมได้ร่วมกันให้ข้อมูลข้อคิดเห็นและร่วมกันอภิปรายในประเด็นสำคัญที่นักวิจัยได้ป้อนเข้าสู่ที่ประชุม

4. การศึกษาโดยวิธีการสังเกตการณ์ (Observation) เป็นการเข้าไปสังเกตการณ์ในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ของเทศบาลตำบลโนนสะอาด จังหวัดหนองบัวลำภู เช่น การประชุม การปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น โดยวิธีการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-participant observation) เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องและสมบูรณ์สนับสนุนการเก็บรวบรวมใน 2 วิธีแรก ซึ่งการเข้าไปร่วมสังเกตการณ์แต่ละครั้ง ผู้วิจัยจะขออนุญาตจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบในการดำเนินกิจกรรมขั้นตอนดำเนินการวิจัย เพื่อให้แนวทางในการดำเนินวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการวิจัยออกเป็น 7 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง 2) การกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย 3) การสร้างเครื่องมือในการวิจัย 4) การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย 5) การเก็บรวบรวมข้อมูล 6) การวิเคราะห์ข้อมูล และ 7) การสรุปผลและการอภิปรายผลการศึกษา

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ของเทศบาลตำบลโนนสะอาด จังหวัดหนองบัวลำภู พบว่า

แนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลด้านหลักนิติธรรม

การปฏิบัติงานตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับโดยคำนึงถึงความเป็นธรรมและความยุติธรรม ควบคู่กันไป ยึดหลักกฎหมายในการบริหารจัดการเป็นกรอบในการบริหารงาน เมื่อมีกฎหมายให้ปฏิบัติก็ต้องทำให้ถูกต้องละเอียดรอบคอบ เพื่อให้ประชาชนผู้รับบริการได้ประโยชน์สูงสุด

การยึดหลักธรรมาภิบาลในด้านนิติธรรม คุณธรรม มาใช้ในการบริหารงานและแก้ไขปัญหา ใช้มาตรการทางกฎหมาย การปลูกฝังค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกในการรักษาคดีศรีของความเป็นข้าราชการและความซื่อสัตย์สุจริต

แนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลด้านหลักคุณธรรม

ยึดมั่นในคุณธรรมความดี ความถูกต้องตามทำนองคลองธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตในหน้าที่ของตน ต้องจริงใจต่อประชาชน จริงใจที่จะรับเรื่องร้องทุกข์ แก้ไขปัญหาด้วยความจริงใจ ให้สมกับที่ชาวบ้านได้เลือกให้มาเป็นตัวแทน ทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีในการยึดมั่นในหลักคุณธรรม ให้พนักงานในเทศบาลได้เห็นเป็นแบบอย่าง ยึดถือปฏิบัติเป็นแนวทางที่ดีต่อองค์กร สร้างจิตสำนึกในตนเอง ให้ตระหนักอยู่เสมอว่า เราคือผู้บริการประชาชน เราคือที่พึ่งของประชาชน เราควรตอบสนองความต้องการของประชาชนให้ได้มากที่สุด

แนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลด้านหลักความโปร่งใส

การทำงานทุกอย่างมีการเปิดเผยข้อมูลให้ประชาชนรับรู้ให้มากที่สุด ตามระเบียบ กฎหมาย กำหนด ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลได้อย่างโปร่งใส เช่น การวางนโยบายให้ทุกงานได้นำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับพี่น้องประชาชน ลงในเว็บไซต์ของเทศบาล หรือเปิดโอกาสให้ขอข้อมูลข่าวสารของราชการได้ด้วย ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ได้สะดวกและเข้าใจง่าย และมีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องอย่างชัดเจน

การยึดหลักความโปร่งใสทำให้การทำงานมีข้อผิดพลาดที่น้อยลง การตรวจสอบจากหลายฝ่ายมีมากขึ้น ในการทำงานจึงมีข้อผิดพลาดได้น้อยมาก ในเรื่องของความโปร่งใส ส่วนนำมาแก้ปัญหาที่จะต้องนำมาปฏิบัติตั้งแต่ต้น เริ่มจากนิติธรรม ทำงานต้องมีกฎหมาย ระเบียบรองรับ เมื่อเรามีนิติธรรมในการทำงาน ปัญหาในการทำงานจะลดน้อยลง

แนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลด้านหลักการมีส่วนร่วม

เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการรับรู้และเสนอความคิดเห็นในการพัฒนาเทศบาลว่าในปีควรพัฒนาไปในทิศทางใด ผ่านการประชาคมหมู่บ้านบ้าง ผ่านการประชุมประจำเดือนบ้าง ประจำปีบ้าง หรือเทศบาลตำบลโนนสะอาดได้มีการนำสมาร์ตโฟนมาใช้ในการรับเรื่องร้องทุกข์ผ่านสมาร์ตโฟน ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแจ้งเหตุความเดือดร้อนได้รวดเร็ว สะดวก สบายมากขึ้น กระตุ้นการมีส่วนร่วมทั้งภาคสนามและสื่อออนไลน์

แนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลด้านหลักความรับผิดชอบ

มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง ทำงานให้ทันกับระยะเวลาที่องค์กรได้กำหนดไว้ เข้างานตรงต่อเวลา ไม่มาสาย ไม่กลับก่อน การตระหนักในสิทธิและหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาการบริหารจัดการ การกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา หลักความรับผิดชอบในการบริหารงานบุคคล ได้แก่ 1) Put the right man on the right job การวางกำลังคนให้เหมาะสมกับงาน การบริหารงานหลักโดยยึดมั่นระบบคุณธรรม ทำงานตามความถนัด และความสามารถ หัวหน้างานต้องเรียนรู้ และจัดวางกำลังคนให้เหมาะสม โดยเริ่มต้นจากเข้าไปศึกษาเรียนรู้อย่างจริงจังกับพนักงานในแต่ละกลุ่ม และจัดจำแนกว่าองค์กรมีคนที่มีความสามารถในระดับใดบ้าง และมีอยู่ที่กลุ่ม จากนั้นจึงค่อยจัดวางกำลังคนเหล่านั้น ให้ทำงานในที่ที่เหมาะสม การเสียเวลาศึกษาความสามารถของพนักงาน ส่งเสริมให้มีการอบรมบุคคลเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ใหม่ ๆ 2) การบริหารทรัพยากรมนุษย์สู่การปฏิบัติของภาครัฐไทยในยุคประเทศไทย 4.0 3) มุ่งสร้างประสิทธิภาพบุคลากร ในการปฏิบัติหน้าที่ของตนให้สำเร็จลุล่วง โดยบุคลากรที่มีประสิทธิภาพจะต้องรับรู้บทบาทและความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตน 4) มุ่งเสริมสร้างและพัฒนาบุคลากรให้มีคุณค่า 5) เน้นการจัดองค์การให้อยู่ในฐานะเป็นศูนย์กลางของการบริหารทรัพยากรมนุษย์

แนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลด้านหลักความคุ้มค่า

การบริหารงานทรัพยากร ต้องคำนึงเสมอว่าทำไปแล้วมีความคุ้มค่าหรือไม่ อีกทั้งสนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากรในหน่วยงานใช้ทรัพยากรให้ประหยัดและคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อราชการอย่างมีประสิทธิภาพ สร้างการเรียนรู้การใช้ smart phone เพื่อประหยัดงบประมาณ ประหยัดเวลา และการใช้ทรัพยากรที่มีให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม

2. ผลการศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ของเทศบาลตำบลโนนสะอาด จังหวัดหนองบัวลำภู

ปัญหาและอุปสรรค พบว่า

1. งบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด
2. กฎ ระเบียบที่เยอะ ทำให้การทำงานล่าช้า
3. การมีส่วนร่วมของประชาชนยังมีน้อย

ข้อเสนอแนะในการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลโนนสะอาด จังหวัดหนองบัวลำภู

1. ควรส่งเสริมการใช้สมาร์ทโฟนมาบริการประชาชน ให้ครอบคลุม หรือมากที่สุด ในทุกงาน

2. ควรส่งเสริมให้ข้าราชการ พนักงานได้ยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานตลอดไป เพื่อให้การทำงานเป็นไปด้วยความถูกต้อง เรียบร้อย ตอบสนองความต้องการของประชาชนควบคู่กับความถูกต้อง

3. ส่งเสริม เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกระบวนการไม่ว่าจะเป็นงานแผนพัฒนาท้องถิ่น งานเทศบัญญัติ งานจัดซื้อจัดจ้าง งานติดตามและประเมินผล

4. ส่งเสริมการจัดส่งบุคลากรในหน่วยงานเข้าร่วมการฝึกอบรม เมื่อมีการแก้ไขกฎหมายหรือระเบียบต่าง ๆ เพื่อจะได้ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง แนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลโนนสะอาด จังหวัดหนองบัวลำภู สามารถนำผลการวิจัยมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

ด้านหลักนิติธรรมและคุณธรรม การบริหารงานและแก้ไขปัญหา ใช้มาตรการทางกฎหมาย การปลูกฝังค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกในการรักษาศักดิ์ศรีของความเป็นข้าราชการและความซื่อสัตย์สุจริต เทศบาลต้องทำเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน แนวทางการบริหารงานเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน การบริหารราชการเพื่อเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ การบริหารงานต้องมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดความรวดเร็วและลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน หลักความโปร่งใส 1) องค์กรสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานได้ อีกทั้งยังเป็นกลไกในการควบคุมติดตามและตรวจสอบ โดยมีประชาชนเป็นหูเป็นตาให้เทศบาลอีกทางหนึ่ง 2) ช่วยส่งเสริมให้บุคลากรในเทศบาลมีเป้าหมาย ยึดประโยชน์สุขของประชาชนในพื้นที่เทศบาลตำบลโนนสะอาด หรือไปถึงระดับประเทศชาติ ให้ความสำคัญกับประสิทธิภาพในการบริหารงานภาครัฐอย่างจริงจัง มุ่งเน้นการทำงานแบบมีประสิทธิภาพ มีการปรับปรุงกระบวนการทำงาน ให้มีความรวดเร็ว ใช้นวัตกรรมมาช่วยในการทำงานให้มากขึ้นและประหยัดทั้งเวลาและงบประมาณ มีความคุ้มค่ามากขึ้น ซึ่งวัดได้จากความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการ หลักการมีส่วนร่วม เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการรับรู้และเสนอความคิดเห็นในการพัฒนาเทศบาล ประชาชนมีส่วนร่วมในการแจ้งเหตุความเดือดร้อนได้รวดเร็ว สะดวก สบาย มากขึ้น กระตุ้นการมีส่วนร่วมทั้งภาคสนามและสื่อออนไลน์ หลักความรับผิดชอบ ทำงานให้ทันกับระยะเวลาที่องค์กรได้กำหนดไว้ ตระหนักในสิทธิและหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม หลักความคุ้มค่า มีการให้บริการในรูปแบบออนไลน์ เสริมสร้างการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ สุเมธ แสงนิมนวล ได้ศึกษาเรื่อง

ต้นแบบการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย พบว่า การบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย ได้ 9 ประการ ได้แก่ มีผู้นำองค์กรที่ดี มีการมีส่วนร่วม มีการบริหารจัดการครบถ้วนสมบูรณ์ มีการพัฒนาท้องถิ่น แก้ปัญหาพัฒนาคุณภาพชีวิต มีจิตใจ ธรรมาภิบาล มีความสามัคคีปรองดอง มีนวัตกรรม มีมาตรฐาน มีต้นทุนที่ดี (สุเมธ แสงนิมนวล, 2562)

ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลโนนสะอาด จังหวัดหนองบัวลำภู

1. งบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด แต่ขอบข่ายการทำงานที่ครอบคลุม ที่จะต้องดูแลคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น ตั้งแต่แรกเกิดจนถึงเสียชีวิต หน้าที่ความรับผิดชอบของเทศบาลที่ต้องบริการสาธารณะ ซึ่งเป็นหน้าที่ที่มีขอบข่ายกว้าง อีกทั้งเทศบาลตำบลโนนสะอาดมีพื้นที่ขนาดใหญ่ ประชากรจำนวนมาก หลายหมู่บ้านรวมกัน งบประมาณที่มีน้อยจึงทำให้ยากต่อการบริหารงานที่ครอบคลุม

2. กฎ ระเบียบที่เป็นกรอบในการเดินมากจนเกินไป ทำให้การปฏิบัติงานมีความเสี่ยงมากกว่าองค์กรอื่น ๆ การจะช่วยเหลือประชาชนในเรื่องใด ๆ จึงมีความล่าช้า เนื่องจากต้องพิจารณา วิเคราะห์ให้ถี่ถ้วน ทำให้บางครั้งไม่ทันการณ์

3. การมีส่วนร่วมของประชาชนยังมีน้อย การจัดทำประชาคมในการร่วมคิด ร่วมเสนอ ร่วมทำร่วมรับผลประโยชน์ กลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรมไม่ครอบคลุมทำให้การรับทราบปัญหาที่จะนำสู่การเข้าถึงในทุกกลุ่มอายุ อาชีพ ไม่หลากหลาย การเข้าใจงานในระบบนวัตกรรมยังไม่ครอบคลุม

ที่เป็นเช่นนี้ เพราะหน่วยงานยังมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทในการมีส่วนร่วมยังไม่มากพอ หน่วยงานควรมีโครงการ หรือกิจกรรมที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วม หรือช่องทางการมีส่วนร่วมได้ง่ายมากขึ้น สอดคล้องกับ การศึกษาวิจัยของ วิรมล เย็นเหลือ เรื่อง การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย พบว่า 1) ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 6 ด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความรับผิดชอบต่อ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักความร่วมมือ ตามลำดับ ดังนี้ ควรมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาพื้นที่ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ ทุกชุมชนอย่างเสมอภาค ควรมีการพัฒนาบุคลากร ด้านความซื่อสัตย์สุจริตเกี่ยวกับการให้บริการประชาชน และเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดซื้อ จัดจ้างให้ประชาชนทราบมากยิ่งขึ้น และให้ประชาชนมีส่วนร่วมตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารสามารถเข้าสู่ได้อย่างสะดวกมากยิ่งขึ้น ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดซื้อจัดจ้างมากขึ้นรวมถึงการให้บริการประชาชนควรมีการจัดแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบให้ชัดเจนควรแก้ไขปัญหาความ

เดือดร้อนที่ประชาชนยื่นเรื่องราวร้องทุกข์ร้องเรียนให้มากยิ่งขึ้น ใช้งบประมาณอย่างประหยัด มีประสิทธิภาพ และควรให้มีกระบวนการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินงบประมาณให้เข้มงวดมากขึ้น (วิมลเย็นเหลือ, 2552)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง แนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลโนนสะอาด จังหวัดหนองบัวลำภู สรุปได้ว่า แนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล **ด้านหลักนิติธรรม** ควรปฏิบัติงานตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ โดยคำนึงถึงความเป็นธรรมและความยุติธรรมควบคู่กันไป เมื่อมีกฎหมายให้ปฏิบัติก็ต้องทำให้ถูกต้องละเอียดรอบคอบ เพื่อให้ประชาชนผู้รับบริการได้ประโยชน์สูงสุด **ด้านหลักคุณธรรม** ยึดมั่นในคุณธรรมความดี ความถูกต้องตามทำนองคลองธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตในหน้าที่ จริงใจต่อประชาชน แก้ไขปัญหาด้วยความจริงใจ **ด้านหลักความโปร่งใส** การทำงานทุกอย่างมีการเปิดเผยข้อมูลให้ประชาชนรับรู้ให้มากที่สุด **ด้านหลักการมีส่วนร่วม** เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการรับรู้และเสนอความคิดเห็นในการพัฒนาเทศบาลว่าในปีนี้จะพัฒนาไปในทิศทางใด ผ่านการประชาคมหมู่บ้าน **ด้านหลักความรับผิดชอบ** มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง ทำงานให้ทันกับระยะเวลาที่องค์กรได้กำหนดไว้ เข้างานตรงต่อเวลา ไม่มาสาย ไม่กลับก่อน **ด้านหลักความคุ้มค่า** การบริหารงานทรัพยากร ต้องคำนึงเสมอว่าทำไปแล้วมีความคุ้มค่าหรือไม่ สร้างการเรียนรู้การใช้ smart phone เพื่อประหยัดงบประมาณ ประหยัดเวลา

ข้อเสนอแนะในการนำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงาน ควรนำหลักการมีส่วนร่วมประยุกต์ใช้ในการบริหารงาน เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการรับรู้และเสนอความคิดเห็นในการพัฒนาเทศบาลว่าในปีนี้จะพัฒนาไปในทิศทางใด เทศบาลตำบลโนนสะอาดได้มีการนำสมาร์โฟนมาใช้ในการรับเรื่องราวร้องทุกข์ผ่านสมาร์โฟน ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแจ้งเหตุความเดือดร้อนได้รวดเร็ว สะดวก กระตุ้นการมีส่วนร่วมทั้งภาคสนามและสื่อออนไลน์ การนำหลักความรับผิดชอบต่อประยุกต์ใช้ในการบริหารงาน มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง เข้างานตรงต่อเวลา ไม่มาสาย ไม่กลับก่อน การตระหนักในสิทธิและหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาการบริหารจัดการ การกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา การนำหลักความคุ้มค่าประยุกต์ใช้ในการบริหารงาน การบริหารงานทรัพยากร ต้องคำนึงเสมอว่าทำไปแล้วมีความคุ้มค่า สนับสนุน ส่งเสริมให้บุคลากรในหน่วยงานใช้ทรัพยากรให้ประหยัดและคุ้มค่าเกิดประโยชน์สูงสุดต่อราชการอย่างมี

ประสิทธิภาพ สร้างการเรียนรู้การใช้ smart phone เพื่อประหยัดงบประมาณ ประหยัดเวลา และการใช้ทรัพยากรที่มีให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยเชิงนโยบาย

จากการที่ศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลโนนสะอาด จังหวัดหนองบัวลำภู สามารถนำไปเป็นแนวทางในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จในการบริหารงาน บุคลากรทุกคนในองค์กรต้องให้ความสำคัญกับการยึดหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในการบริหารงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ ควรนำแนวทางปฏิบัตินี้ไปประกอบการพิจารณาในการกำหนดนโยบายของหน่วยงาน อันจะก่อให้เกิดผลสำเร็จในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในอนาคตต่อไป

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยเชิงวิชาการ

เทศบาลตำบลโนนสะอาด ควรนำผลการศึกษาไปเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ต่อเพื่อเป็นประโยชน์ในทางวิชาการสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ หรือหน่วยงานอื่นๆ และเผยแพร่สำหรับคณะศึกษาดูงานที่เข้ามาศึกษาดูงานในเทศบาลได้รับรู้ถึงกระบวนการที่ส่งผลสำเร็จในการบริหารงานขององค์กร และเทศบาลตำบลโนนสะอาดควรนำผลการศึกษามาใช้ในการปรับปรุงการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลที่ดีขึ้นไปอีกในอนาคต

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมในเรื่องของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่ประสบความสำเร็จเช่นเดียวกันกับเทศบาลตำบลโนนสะอาด
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมในเรื่องการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
3. ควรมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลของการดำเนินงานตามแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลเทศบาลตำบลโนนสะอาดตามงานวิจัยนี้

เอกสารอ้างอิง

- วิรมล เย็นเหลือ. (2552). การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย. ใน รายงานการศึกษาศิธีการปฏิรูปการปกครองส่วนท้องถิ่น. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมาคมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. (2565). โครงการฝึกอบรมหลักสูตรการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการประชุมสภาและใช้แผนเพื่อพัฒนาท้องถิ่น. หนองบัวลำภู.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2544). คู่มือการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมือง และสังคมที่ดีตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร: พี.เอ.ลิฟวิ่ง.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. (2565). ประกาศสำนักงาน ป.ป.ช. เรื่อง ผลการประเมิน ITA 2565. เรียกใช้เมื่อ 30 กรกฎาคม 2565 จาก <https://itas.nacc.go.th/home/detailnews/2841>.
- สำนักงานเทศบาลตำบลโนนสะอาด. (2565). แผนพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลตำบลโนนสะอาด 2560-2565. หนองบัวลำภู : ภาสกร.
- สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี. (2565). ผลการคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565. กรุงเทพมหานคร.
- สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2565). การศึกษาดูงาน ณ เทศบาลตำบลโนนสะอาด. หนองบัวลำภู. หนองบัวลำภู : ภาสกร.
- สุเมธ แสงนิมนวล. (2562). ต้นแบบการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย. หนองบัวลำภู : ภาสกร.